Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy. Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 8—3 popoł.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego ulica Poznańska nr 30

Prenumerata: Miesięcznie 50 groszy. Kwartalnie 1.50 złotych.

OGŁOSZENIA
Wiersz szerokości 66 mm. 30 groszy. Przy powtórzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Cena egzemplarza 20 groszy.

№ 26. | Bydgoszcz, piątek dnia 20 listopada 1925 r | Rok XXXXII.

Treść numeru:

Nr. 309. Wygaśnięcie zarazy płucnej w Województwie Poznańskiem.

Nr. 310. Ogłoszenie dot. kursu dla kandydatek na położne.

Nr. 311. Rozporządzenie policyjne dot. środków ostrożności na terenie m. Bydgoszczy z powodu stwierdzenia nosacizny u koni

Nr. 312. Obwieszczenie dot. używania narzędzi mierniczych.

Nr. 313. Ogłoszenie dot. obowiązku zgłaszania przez przedsiębiorców do miejscowej władzy policyjnej nieszczęśliwych wypadków zaszłych w ich przedsiębiorstwach.

Nr. 314. Rozporządzenie Rady Ministrów o wywłaszczeniu nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa do budowy kolei państw. Bydgoszcz—Gdynia.

Nr. 315. Komunikaty Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia.

Nr. 316. Przybłąkane psy.

Nr. 317. Przybłąkana koza.

Nr. 318. Wykazy osobiste.

Nr. 319. Znalezione przedmioty.

Nr. 320. Statystyka Urzędu Stanu Cywilnego.

Nr. 321. Datki na Kuchnię Ludową.

Nr. 322. Fabryka Forda na terenie Polski.

Nr. 323. Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy w miesiącu październiku.

Nr. 324. Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej m. Bydgoszczy od 1. I. 1920.

Wojewoda Poznański 309.

L. dz. 3097/25 Zp. Poznań, dn. 14 IX. 1925.

Wygaśnięcie zarazy płucnej w Województwie Poznańskiem.

Z dniem 14. bm. zostały uchylone miejscowe zarządzenia, wydane w sprawie zarazy płucnej bydła rog. w Rokosowie i Rączylesie pow. Gostyński, ponieważ od ostatniego wypadku zarazy tej, 23 lutego br., upłynął czasokres przeszło $^1/_2$-roczny, a 2-krotne badania krwi całego pozostałego pogłowia podejrzanego o możność zarażenia się, (umieszczonego w oddzielnych oborkach) wykazało wynik ujemny; dalsze 3 wypadki zarazy tej tj. w Łuboniu, w Wirach, pow. poznańskiego i Kątach-Maciejewie pow. kościańskiego zostały zlikwidowane przez wybicie całego pogłowia podejrzanego o zarażenie się, dezynfekcja obór i obejść zapowietrzonych została należycie wykonana i przez odn. p. powiatowego lekarza wet. jako dostateczna uznana, skutkiem tego uchylone zostały tam miejscowe zarządzenia po myśli obowiązujących przepisów ustawowych.

Z przepisowem załatwieniem podanych wypadków nie wykazuje dwutygodniowe perjodyczne zestawienie chorób zakaźnych u zwierząt tutejszego Województwa żadnego wypadku zarazy płucnej, po 8-letnim jej grasowaniu, z dn. 14. bm. zatem przestaje tutejsze Województwo figurować w wykazie państwowym jako teren zapowietrzony zarazą płucną bydła rog. Fakt ten ma doniosłe znaczenie dla państwowej administracji weteryn. a szczególnie dla gospodarczego rozwoju tutejszego Województwa, bo jest oczyszczeniem ważnej części Rzeczypospolitej Polskiej z ciężkiego spadku, pozostawionego tu przez niemców. W końcu wojny światowej zawlekli tu zarazę tę niemcy przez zebrane z rumuńskiej okupacji bydło rog. Powstająca organizacja administracyjna polska, której pierwsze i zupełnia ją absorbujące zadanie było oswobodzenie kraju od zaborców, nie znalazła

mi środków ni sposobności do skutecznego zwalczania chorób zakaźnych u zwierząt. Z uwagi na przewlekły i często ukryty przebieg zarazy płucnej powodującej do 90 proc śmiertelności bydła zarażonego, zajęła choroba ta aż 17 powiatów t. j. niemal połowę obszaru tutejszego Województwa. Dopiero po nastaniu pokoju z wrogiem zewnętrznym mogły władze państwowe zabrać się energicznie do zorganizowania walki z tą zarazą.

Podczas gdy z końcem r. 1918 zajęła zaraza 4 powiaty, to statystyka urzędowa wykazała

w r. 1923	w styczniu	zapowietrzonych	11	powiatów	32	gmin	i 1206	sztuk	bydła
	w lipcu	„	15	„	41	„	i 1959	„	„
	w listopadzie	„	17	„	53	„	i 2356	„	„

Rok 1924 przynosi pomyślniejsze wyniki walki z tą zarazą, a w szczególności zarejestrowano:

	w styczniu	zapowietrzonych	16	powiatów	48	gmin	i 1837	sztuk	bydła
	w maju	„	13	„	23	„	1306	„	„
	w lipcu	„	14	„	23	„	1235	„	„
	w wrześniu	„	10	„	12	„	1322	„	„
	w listopadzie	„	8	„	10	„	710	„	„
w r. 1925	w styczniu	„	9	„	12	„	1128	„	„
	w marcu	„	3	„	3	„	148	„	„
	14 września	„	0	„	0	„	0	„	„

Świetny ten rezultat zawdzięcza się w pierwszym rzędzie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych, które w zrozumieniu doniosłości kwestji zarazy płucnej, mimo trudności finansowych nie szczędziło środków i kredytów na skuteczne tłumienie tej zarazy, dalej należy się uznanie organom weterynaryjnym, jak i powołanym władzom wykonawczym, które mimo nawału pracy, jakie dla nich stworzyły szerzące się inne zarazy powojenne, z największem poświęceniem oddawały się tłumieniu zarazy płucnej. Nie mniej również na podkreślenie zasługuje obywatelska ofiarność tutejszego społeczeństwa, które samorzutnie niosło pomoc władzom powołanym do tłumienia zaraz zwierzęcych, stawiając zawsze interes publiczny ponad interes prywatny. Jak wielką była ta ofiarność, świadczą między innemi takie fakta, że obywatelowie ziemscy niejednokrotnie nie oglądając się na przysługujące im odszkodowanie, na własny rachunek wybijali całe swe obory zapowietrzone, co więcej, nawet innym przychodzili z pomocą materjalną celem opanowania zarazy. (W powiecie koźmińskim nawet powstała wśród rolników organizacja samopomocowa, opodatkująca dobrowolnie swych członków według norm zboża, aby odszkodować za straty, spowodowane zarazą płucną, obywateli powiatu i ułatwić władzom państwowym walkę z zarazą płucną). W szczególności nie można też pominąć milczeniem tej rzeszy deputantów i robotników rolnych, którzy w licznych wypadkach mimo swej ciężkiej doli na zarządzenie władz oddali jedyną swą krowę, żywicielkę licznej rodziny na rzeź, wskutek zarazy płucnej.

Atoli osiągnięty sukces nie oznacza już zupełnego ustania niebezpieczeństwa zarazy płucnej. Zebrane tu doświadczenia i ustalone wypadki wielkiej przetrwalności jadu zarazy tej i łatwego przenoszenia się jego za pomocą pośrednich czynników, jak wody pojowej, paszy, ubrań, obuwia, narzędzi itp. przedmiotów, mających styczność z zarazkiem, a zwłaszcza niebezpieczeństwo zarażania przez bydlęta, które ukrycie przechorowały i stały się niespostrzeżenie długotrwałymi roznosicielami i siewcami zarazy, to wszystko nakazuje jeszcze dalsze przestrzeganie jaknajwiększej czujności ze strony społeczeństwa i nakazuje administracyjnym władzom państwowym utrzymanie przez pewien czas dotąd zarządzonych celowych środków zapobiegawczych. Interes państwa, który jest interesem wszystkich jednostek, wymaga dalszej jak dotąd współpracy całego społeczeństwa z władzami państwowemi w kierunku natychmiastowego zgniecenia wszelkich objawów zarazy płucnej i zduszenia już w samem zarodku wybłysków tej zarazy.

Uzasadnioną wyrażam nadzieję, że w ten sposób uprzątnie się do reszty wszelkie klęski, wywołane tą zarazą i ze hodowla bydła, a z tem związana i produkcja rolna dojdzie do pożądanego rozkwitu i zapewni miastom należytą ilość nabiału mlecznego i produktów mlecznych, zdusi cyfrę śmiertelności niemowląt i rekonwalescentów i podniesie dobrobyt naszego Województwa przez powstałą możność należytego prowadzenia hodowli i zorganizowania eksportu bydła zagranicą dla dobra Skarbu i całego Państwa.

Wojewoda
(—) Bniński.

Powyższe orędzie p. Wojewody ogłaszam. Nadmieniam, że wszelkie dotychczasowe zarządzenia w przedmiocie tępienia zarazy płucnej bydła rog. na pewien czas jeszcze pozostają w mocy.

Bydgoszcz, dnia 12 października 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski,
radca miejski.

Pl. VI. 4839/25

Ogłoszenie. 310.

Najbliższy 12-miesięczy kurs dla kandydatek na położne rozpocznie się w Poznaniu dnia 1 kwietnia 1926 r.

Zgłoszenie o przyjęcie na kurs należy wnieść:

a) w Poznaniu do Miejskiego Urzędu Policyjnego,
b) w Bydgoszczy do Magistratu w Bydgoszczy,
c) pozatem do Starostwa powiatowego w którego obwodzie wnioskodawczyni zamieszkuje.

Do wniosku należy dołączyć:

1. Poświadczenie lekarza powiatowego o stanie zdrowia fizycznego i umystowego.
2. Poświadczenie policji miejscowej, że kandydatka nie była sądownie karaną, że cieszy się dobrą opinią, oraz że nie miała dzieci nieślubnych (świadectwo moralności).
3. Swiadectwo chrztu lub urodzenia.
4. Swiadectwo powtórnego szczepienia ospy.

Zamężne kandydatki dołączyć muszą własnorecznie podpisane zezwolenie męża. Zasadniczo nie mogą być przyjęte kandydatki niżej lat 20 i ponad 30. W wyjątkowych i szczególnie zasługujących na uwzględnienie wypadkach może Starostwo Krajowe inaczej zadecydować.

a) Kandydatki z województwa poznańskiego, które zobowiążą się wypełniać przez 3 lata obowiązki położnej obwodowej w obwodzie wskazanym przez władzę administracyjną płacą za ukończony kurs . . . . 360.— zł.
b) Kandydatki z województwa poznańskiego, które zamierzają wolno (prywatnie) praktykować, oraz kandydatki z poza województwa poznańskiego, które na podstawie zobowiązania do trzechletniej praktyki, złożonego przed właściwą władzę administracyjną, zobowiążą się praktykować jako położne obowodowe, płacą za cały kurs 1.080.— zł.

Opłaty powyższe uiszczać należy w kasie szkoły położnych w Poznaniu, ul. Polna 17, w ratach miesięcznych z góry.

Kandydatki otrzymują pomieszkanie i utrzymanie klasy III.

Każda kandydatka winna posiadać: bieliznę, ręczniki, pościel i naczynia do jedzenia.

Przed przyjęciem na kurs odbędzie się egzamin z rachunków, czytania i pisania.

Wezwane kandydatki muszą się stawić dnia 1 marca 1926 r. o godz. 9-tej w Krajowej Klinice dla kobiet i szkole położnych w Poznaniu, ul. Polna 17, celem poddania się egzaminowi wstępnemu, poczem rozstrzygnie się, czy kandydatka będzie na kurs przyjęta.

Po odbytym egzaminie wstępnym wracają kandydatki do domu.

Kandydatki, które egzamin złożyły, zostaną pisemnie powołane na kurs.

Starostwo Krajowe zastrzega sobie prawo powołania na kurs tylko tych kandydatek, które uzna za odpowiednie.

Ostateczny termin składania podań upływa 31 stycznia 26 r. Po tym terminie wnioski bezwzględnie będą oddalone.

Poznań, dnia 20 października 1925 r.

Starosta Krajowy

Begale.

Powyższe ogłasza się z tem, że wnioski kandydatek winny być nadesłane do Miejskiego Urzędu Policyjnego, ul. Grodzka 32, pokój nr. 10, **najpóźniej do dnia 28. I. 1926 r.**

Z dołączonego do wniosku świadectwa moralności winno wynikać że kandydatka nie miała dzieci nieślubnych.

Bydgoszcz, dnia 3. XI. 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. VI. 5377/25.

311.

Rozporządzenie policyjne.

Z powodu stwierdzenia nosacizny u koni mistrza rzeźnickiego p. Karola Czarneckiego w miejscu, ul Zygmunta Augusta 24, należy wszystkie konie rzeźników i handlarzy na terenie miasta Bydgoszczy uważać jako podejrzane o zakażenie nosacizną, wobec czego zarządza się na podstawie §§ 143—150 ust. o pomorze zwierz. z dnia 26. VI. 1909 (Zb. U. niem. 1909 str. 519) oraz na mocy ust. o zarządzie policyjnym z dnia 11. III. 1850 niniejszem co następuje:

§ 1. Wszystkie konie rzeźników i handlarzy na terenie m. Bydgoszczy poddaje się pod dozór policyjno-weterynaryjny.

§ 2. Wszystkie konie winny w odstępach conajmniej 2-tygodniowych być dostawione do oględzin względnie pobrania prób krwi przez pow. lek. weterynaryjnego. Odnośne terminy będą każdorazowo w prasie ogłaszane.

§ 3. Dozór nad końmi, ustalony w zasadzie na przeciąg ½ roku, może być zniesiony przed upływem tego terminu, o ile się okaże przez badanie krwi, że podejrzenie o zakażenie nosacizną było nieuzasadnione.

§ 4. Właściciel konia jest obowiązany o każdych objawach choroby u konia niezwłocznie meldować policji, a chorego konia w stajni odosobnić w danym razie od innych koni, zanim Policja nie zarządzi zbadania konia przez pow. lek. weterynaryjnego.

§ 5. Do stajni z odosobnionym koniem nie wolno innych koni wprowadzać. Konie, u których podejrzanych objawów choroby nie stwierdzono, mogą w czasie trwania kwarantany w obrębie miasta być używane pod warunkiem, że nie będą wprowadzane do obcych stajń, stykać się nie będą z końmi obcymi i używać się nie będzie dla nich obcych żłobów, wiader, szorów itp. Poza obręb m. Bydgoszczy bez policyjnego zezwolenia wyprowadzać koni nie wolno. Takie zezwolenie zaś wydane być może li tylko z zastrzeżeniem jak powyżej (§ 5).

§ 6. Padłych podczas dozoru policyjnego lub przez właściciela ubitych koni nie wolno bez wiedzy policji z zagrody usunąć.

§ 7. Niniejsze rozporządzenie policyjne wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 8. Wykroczenia przeciw niniejszemu rozporządzeniu karane będą po myśli rozdz. III. wspomnianej ustawy z dnia 26 VI. 1909.

Bydgoszcz, dnia 24. X. 1925.

Miejski Urząd Policyjny

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. VI. 5225/25.

Obwieszczenie. 312.

Na zasadzie Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z 15 listopada 1924 (D. U. R. P. r. 1924 nr. 101 poz. 933) zostało rozciągnięte działanie artykułu 14 dekretu o miarach z 8. II. 1919 (Dz. U. R. P. nr. 15 poz. 211) na:

a) wagi i odważniki służące do ważenia osób za opłatą,
b) gęstościomierze do zboża (Getreideprober)
c) na liczniki i inne przyrządy miernicze służące do mierzenia w obrocie publicznym energji elektrycznej.

Winni używania w obrocie publicznym narzędzi mierniczych wymienionych pod a. b. i c. nie odpowiadających warunkom art. 14 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. ulegną karze przewidzianej w § 22 Ustawy Rzeszy niemieckiej z 30 maja 1908 o miarach (Dz. U. Rzeszy niemieckiej str. 349) czyli, narzędzia miernicze zostaną skonfiskowane, lub zostaną częściowo zdemontowane, że używanie ich będzie zupełnie wykluczone a oprócz tego zostaną winni przekroczenia ukarani administracyjnie karą grzywny do 150 zł.

Bydgoszcz, dnia 30 października 25.

Miejski Urząd Policyjny

Pl. II. 3737/25. (—) Hańczewski.

Ogłoszenie. 313

Wobec coraz częściej powtarzających się wypadków nieprzestrzegania przez przedsiębiorców obowiązku zgłaszania do miejscowej władzy policyjnej i Urzędu Sekcji 6 Wydziału Miejskiego nieszczęśliwych wypadków zaszłych w ich przedsiębiorstwie, zmuszony jestem przypomnieć zainteresowanym przepisy §§ 1552, 1553 i 1554 Ordynacji Ubezpieczeniowej (Dz. Ust. Rzeszy niem. nr. 42, str. 509 i następ. § 38 ustęp 7 statutu Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w Rolnictwie z dnia 12-go marca 1923 r. zatwierdzonego reskr. Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 czerwca 1923 l. dz. 862/VIII.

Otóż stosownie do powyżej podanych przepisów winien każdy przedsiębiorca donieść **w przeciągu 3 dni** po otrzymaniu wiadomości ustnie lub piśmiennie miejscowej władzy policyjnej i Zarządzie Sekcji (Zarządem Sekcji jest Wydział Miejski) o każdym nieszczęśliwym wypadku, który zaszedł w jego przedsiębiorstwie, a wskutek którego osoba w niem zatrudniona, poniosła bezpośrednio lub pośrednio śmierć albo takie okaleczenia, że przez więcej niż trzy dni zupełnie lub częściowo utraciła zdolność zarobkową.

Podając powyższe nadmieniam, że wszelkie usprawiedliwienia w razie niezgłoszenia wypadku w terminie ustawą przewidzianym, a tłumaczone, jak się to najczęściej zdarza nieznajomością przepisów ubezpieczeniowych, nie mogą być i nie będą uwzględniane i względem winnych niezgłoszenia będzie bezwzględnie stosowana grzywna do 300 zł. po myśli § 1556 Ordynacji Ubezpieczeniowej.

Bydgoszcz, dnia 29. X. 1925 r.

Wydział Miejski
Przewodniczący Wydziały Miejskiego.

L. dz. 191/25.

314.

Rozporządzenie Rady Ministrów
z dnia 7 października 1925 r.
o wywłaszczeniu nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa do budowy kolei państwowej Bydgoszcz—Gdynia.

Na mocy § 2 ustawy z dn. 11. VI. 1874 r. o wywłaszczeniu nieruchomości (zb. ust. pruskich str. 221 i nast.) oraz na mocy art. 14 ustawy z dn. 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu i dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Skarbowi Państwa, jako przedsiębiorcy budowy dwutorowej pierwszorzędnej normalnotorowej kolei użytku publicznego od stacji kolejowej Bydgoszcz do stacji Gdynia nadaje się prawo wywłaszczenia nieruchomości, potrzebnych do budowy tej kolei.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: W. Grabski.
Minister Kolei: Tyszka.

Powyższe podaję do wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 7 listopada 1925 r.

(—) Dr. Śliwiński
Prezydent miasta.

G. 3856/25.

Komunikat. 115

Zarząd obwodowy funduszu bezrobocia w Bydgoszczy podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w dniu 31 lipca rb. wydało rozstrzygnięcie o następującym brzmieniu:

„Terminatorzy, którzy są zapisani w cechu i odbywają naukę w poszczególnych warsztatach (zakładach) rzemieślniczych, nie podlegają przez cały czas trwania nauki obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia i tem samem nie mogą być włączani do liczby danego zakładu, potrzebnej w myśl artykułu 1 ustawy z dnia 18. VII. 1924 r. dla podania takiego przedsiębiorstwa obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Za terminatorów (uczniów) uważać należy tych, którzy:

1) zapisani są do księgi uczniów danego cechu,
2) posiadają umowę nauki z majstrem cechowym i
3) praktykują u majstra cechowego.

Wobec powyższego zarządza się, aby te zakłady pracy prowadzone przez majstrów cechowych, które chcą być zwolnione z obowiązku płacenia wkładek za zatrudnionych u nich terminatorów (uczni) złożyły w Obwodowym Biurze Funduszu Bezrobocia, ul. Długa 53 w terminie do dnia 1 grudnia 1925 r. dowody stwierdzające okoliczności wymienione w punktach 1—3.

Niezastosowanie się do powyższego lub opuszczenia wyznaczonego terminu pociąga za sobą wszelkie konsekwencje wynikające z ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. (Dz. Ust. Rz. P. z dnia 31 lipca 1924 r. Nr. 67 poz. 650).

Bydgoszcz, dnia 20 października 1925 r. —

Przewodniczący Zarządu Obwodowego F. B.
(—) Tyborski.

Komunikat.

Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia w Bydgoszczy podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że na mocy wyjaśnienia Wydziału Prawnego Dyrekcji F B. roboty kanalizacyjne nie podpadają pod pojęcie § 3 Rozp Min. Pr. i Op. Społ. z dnia 27 października 1924 r. (Dz. Ust Rz. P. Nr. 96, poz. 896) a zatem przedsiębiorstwa zatrudniające przy powyższych pracach ponad 5 robotników podlegają art. 1 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Zatrudnieni przy wspomnianych pracach robotnicy korzystają w razie utraty pracy ze świadczeń w ramach § 1 wspomnianego wyżej Rozporządzenia jako należący do kategorji wymienionej w punkcie 2 § 1.

Zakłady pracy uchylające się od zgłoszenia robotników zatrudnionych przy robotach kanalizacyjnych do zabezpieczenia na wypadek bezrobocia karane będą z art 34 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz Ust Rz. P. Nr. 67, poz. 650).

Bydgoszcz, dnia 20 października 1925 r.

Przewodniczący Zarządu Obwodowego F. B.
(—) Tyborski.

Przybłąkane psy. 316.

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono przybłąkane psy: 2 wilki rasowe i mały nierasowy. Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 27 października 25.

Miejski Urząd Policyjny
(—) Hańczewski.
Pl. IV. 2351/25.

Przybłąkana koza. 317

W niżej podpisanym Urzędzie zgłoszono przybłąkaną kozę (czarno-bronzową bez rogów). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, przy ul. Grodzkiej nr. 32 pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 20 października 1925 r.

Miejski Urząd Policyjny.
P. IV. 2336/25. (—) Hańczewski.

Obwieszczenie. 318

Wystawienie jak i prolongowanie wykazów osobistych obejmuje z dniem 1. XI. 25 r. biuro Pl. VII. (pokój 5) Miejskiego Urzędu Policyjnego.

Bydgoszcz, dnia 23 października 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.
L. I. 11057/25. (—) Hańczewski.

Znalezione przedmioty. 319

W czasie od 15 do 30 września br. zgłoszono w niżej podpisanym Urzędzie następujące przedmioty: 1 torebkę damską, 1 okulary, 1 browning, 1 etui z okularami i deskę surową długości $3^1/_2$ metra. Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym przy ulicy Grodzkiej 32 pokój 10.

Bydgoszcz, dnia 21 października 1925.

Miejski Urząd Policyjny
Pl. IV. 2350/25 (—) Hańczewski.

Statystyka Urzędu Stanu Cywilnego. 320

W czasie od 26. do 31. 10. br. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego: Urodzin 57 (w tem 1 martwe), ślubów 16, śmierci 23.

W czasie od 19 do 24. X. br. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego: Urodzin 54 (w tem 2 martwe), ślubów 21, śmierci 21.

W czasie od 2.—7 listopada br. zarejestrowano w Urzędzie Stanu Cywilnego: Urodzin 61 (w tem 3 martwe), ślubów 21, śmierci 21.

Bydgoszcz, dnia 9 listopada 1925.

Urząd stanu cywilnego miasta Bydgoszczy.

321.

Firma C. Fiebrandt i Ska ofiarowała na rzecz Kuchni Ludowej 1.000.— zł., p. A. Hensel, Dworcowa 97, 100.— zł. i firma C. A. Franke 1.000.— zł., za co wyrażam niniejszem ofiarodawcom imieniem biedy bydgoskiej uprzejme podziękowanie.

Bydgoszcz, dnia 9 listopada 1925 r.

(—) **Dr. Sliwinski,** Prezydent miasta.

322.

Fabryka Forda na terenie Polski.

Jak wiadomo, Ford zakłada w poszczególnych państwach europejskich oddziały swej fabryki samochodów w Detroit. Ruchliwa Izba przem.-handl. w Bydgoszczy, kierując się uzasadnionym zresztą patrjotyzmem lokalnym, zwróciła się do dyrekcji Forda w Detroit z propozycją założenia fabryki w Bydgoszczy. Ponieważ dla zbadania możliwości budowy fabryki w Polsce ma przyjechać p. Carlsen, dyr. zakł. Forda w Danji, Izba wystosowała powtórnie wniosek o wzięcie pod uwagę m. Bydgoszczy, na co otrzymała odpowiedź, że zasadniczo wniosek jej przyjęty, jednak sprawa budowy fabryki będzie aktualną dopiero po upływie kilku miesięcy.

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

w październiku 1925 r.

L. b.	Artykuły	Normy	II pół. września		II pół. października		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
	I.						
1	Chleb żytni pytlowy	1.23 kg.	33.3	41.0	33,3	41.0	
2	Mąka pszenna	0.25 „	70,0	17,5	70.0	17,5	
3	Kasza jęczmienna	0,05 „	60,0	3.0	60.0	3,0	
4	Fasola	0,05 „	70.0	3.5	80.0	4,0	
5	Ryż	0,15 „	90.0	13.5	90.0	13,5	
6	Kartofle	1,5 „	10,0	15,0	10,0	15.0	
7	Mleko	0,75 ltr.	28,0	21.0	28.0	21.0	
8	Jaja	1,5 szt.	17.0	25,5	19,0	28.5	
9	Masło	0.065 kg.	500,0	32,5	467,0	30.4	
10	Słonina	0.1 „	280.0	28,0	300.0	30,0	
11	Kiełbasa	0,07 „	160,0	11.2	160.0	11,2	
12	Mięso wołowe	0,25 „	190.0	47,5	200.0	50,0	
13	Cukier	0,11 „	130.0	14,3	130,0	14,3	
14	Sól	0,1 „	28,0	2,8	30.0	3,0	
15	Herbata	0,01 „	1800,0	18,0	1800.0	18,0	
16	Kawa zbożowa	0,04 „	70,0	2.8	70,0	2.8	
				297.1		303,2	+ 2,05
	II.						
17	Węgiel kamienny	4,65 kg.	4,2	19.5	4.6	21,4	
18	Drzewo	3.00 „	4,9	14,7	4,9	14.7	
19	Nafta	0,16 „	65,0	10.4	67,5	10.8	
				44.6		46.9	+ 5,16
	III.						
20	Mieszkanie miesięcznie	komorne zasadnicze	534,0	17.8	637,0	21.2	
	„ „	świadczenia	200.0	6.7	200,0	6.7	
21	Woda dziennie	$^3/_4$ m³	20,0	15.0	20,0	15.0	
22				39.5		42.9	+ 8,61
	IV.						
23	Mydło zwyczajne	0,04	180.0	7.2	180,0	7.2	
24	Tramwaj dziennie	2 przejazdy	15.0	30,0	15,0	30.0	
25	Gazety dziennie	1 egzempl.	15,0	15.0	15,0	15,0	
26	Wpis szkolny	1 wpis rocz.	—	13,3	—	13,3	
27	Zeszyty szkolne dzien.	0,22 kaj.	14,0	3.1	14,0	3.1	
28	Fryzjer	1 strzyżenie	100.0	3.3	100,0	3.3	
29	Teatr	2 bilety	195,0	13,0	195,0	13,0	
				84.9		84.9	—
	V.		zł.		zł.		
30	Palto męskie	1 na 6 lat	160,00	7.4	180.00	8.3	
31	Garnitur maryn. męsk.	1 „ 5 „	180.00	10,0	190.00	10.6	
32	Ubrania robocze	1 „ 1 rok	40.00	11,1	40.00	11.1	
33	Palto kobiece	1 „ 6 lat	150.00	6.9	165.00	7,6	
34	Suknia	1 „ 5 „	80.00	4.4	80.00	4,4	
35	Ubranie kobiece codz.	1 „ 1 rok	30.00	8.3	30.00	8.3	
36	Koszula męska	1 „ 1 m	6,50	21.7	7,00	23.3	
37	Kamasze męskie	3 „ 1 rok	26,00	21.7	28,00	23.3	
38	Zelówki	2 „ 1 „	5.50	3.1	6.50	3.6	
	Rezultat		—	94.6	—	100,5	+ 6,2
				560.7	—	578,4	+ 3,16
				+3,39			

Bydgoszcz, dnia 31. października 1925 r.

Urząd statystyczny w Bydgoszczy.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1920 r.

A. Ruch naturalny ludności według dokumentów stanu cywilnego:

Rok kwartał i miesiąc	Małżeństw	Urodzeń: żywych	Urodzeń: martwych	Urodzeń: ogółem	Urodzeń: w tem nieślubne w procentach	Zgonów: ogółem	Zgonów: w tem niemowląt	Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Ospa	Grypa	Tyfus	Gruźlica płuc	Zapalenie płuc	Rak	Choroby organów oddechowych	Organiczne cierp. serca, Udar serca	Udar mózgu	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słabość, starość	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo stracenie	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodzeń (Różnica między rubryką 3 i 7)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1920 ogół	948	2343	68	2411	11,78	1579	438	16	8	—	70	7	116	141	65	20	95	38	97	129	10	32	5	166	29	4	11	520	764
1921 „	901	2918	93	3011	11,69	1769	645	12	9	—	6	9	74	169	93	49	153	23	110	265	6	39	6	145	33	3	7	558	1149
1922 „	756	3115	97	3212	9,81	1632	572	3	2	2	23	9	113	161	89	33	137	54	91	115	3	34	9	169	31	7	16	531	1483
1923 „	754	3182	105	3287	10,22	1630	554	9	10	—	12	9	115	156	71	6	130	32	103	134	8	34	3	149	34	4	15	565	1552
1924 „	647	3081	89	3170	10,25	1572	536	8	5	—	11	14	166	163	73	4	132	53	102	101	12	34	8	142	41	3	13	487	1509
1925 I. kw.	165	872	18	890	12,85	352	103	3	3	—	2	2	40	28	12	2	38	17	21	16	1	11	—	27	10	—	7	112	520
„ II. kw	155	814	21	835	12,69	339	116	1	1	—	1	2	36	32	21	1	32	16	15	15	—	7	2	22	11	3	10	111	475
lipiec	64	291	7	298	10,40	110	41	—	—	—	—	1	8	9	7	—	8	5	3	7	—	—	1	12	5	2	3	39	181
sierpień	6	253	8	261	3,05	119	60	1	—	—	—	—	5	8	6	—	8	6	3	16	—	1	—	4	2	1	—	58	134
wrzesień	56	256	13	269	9,29	113	37	—	1	—	—	2	9	9	7	1	10	6	5	11	—	3	—	7	6	—	1	35	143
raz III kw	182	800	28	828	9,30	342	138	1	1	—	—	3	22	26	20	1	26	17	11	34	—	4	1	23	13	3	4	132	468

B. Miejscowy ruch ludności podług policyjnych zgłoszeń przyjazdu i wyjazdu:

Rok kwartał i miesiąc	Przypływ: Polaków	Przypływ: Niemców	Przypływ: Innych	Przypływ: Razem	Odpływ: Polaków	Odpływ: Niemców	Odpływ: Innych	Odpływ: Razem	Ludności Przypływ = + Odpływ = —	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (Liczba osób)	W przemyśle i rzemiośle handlu i w ruchu transport.: Przypływ	Odpływ	Różnica
1920 ogół.	23 205	7 370	224	30 799	6 794	23 033	266	30 093	+ 706	28 946	7 779	7 051	+ 728
1921 „	22 213	2 297	71	24 581	8 047	11 551	91	19 689	+ 4892	23 220	6 909	4 769	+ 2 140
1922 „	17 590	1 240	162	18 992	7 176	8 225	91	15 492	+ 3500	17 824	5 945	4 270	+ 1 675
1923 „	13 353	775	168	14 296	8 411	1 461	166	10 038	+ 4258	15 547	4 859	3 326	+ 1 533
1924 „	11 550	352	172	12 074	9 346	498	150	9 994	+ 2080	15 605	5 388	4 479	+ 909
1925 I. kw	3 428	226	23	3 677	2 321	159	29	2 509	+ 1168	3 820	1 463	1 012	+ 451
II. kwart	3 549	215	26	3 790	2 372	316	51	2 739	+ 1051	3 831	1 589	1 042	+ 547
lipiec	1 227	74	16	1 317	962	741	27	1 730	— 413	1 277	487	704	— 217
sierpień	1 200	76	30	1 306	314	175	15	1 004	+ 302	1 540	546	441	+ 105
wrzesień	1 339	135	34	1 508	980	130	16	1 126	+ 382	1 550	631	489	+ 142
raz. III kw	3 766	285	80	4 131	2 756	1 046	58	3 860	+ 271	4 367	1 664	1 634	+ 30

C. Teraźniejsza liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Innych	Razem	Żydów
Podług spisu ludności z dnia 20. VI. 1925	94,318	9 166	534	104 018	921
Procentualnie	90,68	8,81	0,51	—	0,89
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 20. VI. 1925	+ 15,13	— 688	+ 23	+ 848	+ 39
Zatem liczba mieszkańców dnia 1. X. 1925.	95,831	8 478	557	104 866	960
Procentualnie	91,38	8,09	0,53	—	0,92

Bydgoszcz, dnia 31 października 1925.

URZĄD STATYSTYCZNY.